

centro adscrito a:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

GUIA DOCENT DE SOCIOLOGIA 2023-24

DADES GENERALS

Nom:	SOCIOLOGIA
Codi:	801106 (ADE) 801909 (MCD)
Curs:	2023-24
Titulació:	Grau en Marketing i Comunicació Digital, Grau ADE, Doble Grau
N.º de crèdits (ECTS):	6
Ubicació en el pla d'estudis:	1r curs, 2n quadrimestre
Departament:	Ciències socials
Responsable departament:	Dra. Cristina Cáliz
Data de l'última revisió:	Gener 2024
Professor Responsable:	Dr. Paola Mastrantonio

1. DESCRIPCIÓ GENERAL

Aquesta assignatura ofereix una introducció a la perspectiva sociològica, facilitant les principals eines conceptuals que ens aporta la sociologia i que ens permeten aproximar-nos a la comprensió dels fenòmens socials en tota la seva complexitat. La Sociologia considera els fets socials de manera científica, diferent del sentit comú, amb l'objectiu d'arribar a conèixer unes lògiques de funcionament de la societat i les cultures.

L'assignatura presenta la singularitat de la sociologia com a perspectiva específica, sorgida amb la societat moderna. Es revisaran els grans corrents del pensament sociològic i s'abordaran conceptes bàsics. Amb aquest fonament es farà un recorregut per alguns dels temes, aspectes i debats que conformen el camp sociològic, com ara la socialització, el procés d'institucionalització, les estructures socials, les desigualtats, l'organització productiva, les classes socials, els actors socials, els mitjans de comunicació i la globalització a les societats contemporànies.

És una visió diferent de la que ells habitualment treballaran, aportant-los la visió social a les seves activitats professionals.

2. OBJECTIUS

El propòsit de l'assignatura és que l'estudiant arribi a:

- Aproximar-se a una reflexió epistemològica sobre el caràcter científic de la sociologia com a disciplina.

- Aproximar-se als conceptes i les generalitzacions principals sobre la societat i els seus processos d'organització i canvi.
- Aprendre a confeccionar un projecte de recerca, especialment un projecte de recerca social
- Appreciar els components bàsics de les desigualtats socials i de les diferències culturals com també la mobilitat social.
- Analitzar dinàmiques contemporànies de transformació social.
- Donar a conèixer què és la ciència de la Sociologia i la perspectiva d'on ofereix les seves anàlisis.
- Contextualitzar les ciències positives i ubicar la Sociologia en aquest àmbit.
- Entendre que, com tota ciència social, té problemes que cal evitar, i que el pensament sociològic ha de romandre, però també evolucionar, igual que ho fa la societat.
- Conèixer els principals precursors d'aquesta ciència social i els paradigmes més rellevants.
- Analitzar dos temes propis de la sociologia: l'estratificació social i la mobilitat.
- Entendre com s'aplica el mètode científic a les Ciències Socials i, en particular, a la Sociologia.
- Conèixer els diversos tipus d'investigacions socials que hi ha a Sociologia.
- Entendre i aplicar el procés de recerca social
- Analitzar diverses tècniques de recerca social i aprendre a seleccionar-ne la més adequada segons l'estudi que s'estigui realitzant.
- Saber fer un qüestionari (enquesta) per donar respostes a hipòtesis plantejades
- Saber fer un grup de discussió.
- Conèixer com es fa una entrevista en profunditat.
- Relacionar la Sociologia amb les disciplines pròpies de la gestió i l'administració d'empreses.
- Complementar els estudis d'administració d'empreses i màrqueting amb una visió crítica de la societat.
- Entendre la visió sociològica de la Societat de Consum.
- Mirar des d'una mirada crítica la influència del mass media a la societat.

3. TEMARI

BLOC 1: INTRODUCCIÓ A LA SOCIOLOGIA

TEMA 1: QUÈ ÉS LA SOCIOLOGIA

Resultats d'aprenentatge:

- Definir què és la Sociologia i les diferències amb altres ciències, en particular, amb altres ciències socials.
- Comprendre quins són els temes propis de l'anàlisi social.
- Distingir entre les diferents ciències socials i els objectes d'estudi respectius.
- Entendre les dificultats i problemes del pensament sociològic.

Contingut

- 1.1. Què és la sociologia?
- 1.2. La importància de la perspectiva sociològica
- 1.3. La importància de la pràctica sociològica
- 1.4. Les dificultats de la perspectiva sociològica
- 1.5. Estudis específics de la sociologia

TEMA 2. ELS PARES DE LA SOCIOLOGIA I PARADIGMES RELLEVANTS

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el capítol serà capaç de:

- Conèixer els principals precursors de la Sociologia i les seues aportacions.
- Conèixer els diversos paradigmes inicials i moderns de la perspectiva sociològica.
- Comparar aquests paradigmes.
- Argumentar un tema sobre la base d'una perspectiva sociològica.

Contingut

- 2.1. Autors rellevants
- 2.2. Introducció als paradigmes rellevants
- 2.3. El funcionalisme
- 2.4. La teoria de l'acció
- 2.5. L'interaccionisme simbòlic

TEMA 3. L'ESTRATIFICACIÓ SOCIAL I LES DESIGUALTATS

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el capítol serà capaç de:

- Entendre el concepte d'estratificació i les desigualtats socials
- Analitzar les causes de la desigualtat social com a fenomen persistent a la societat actual.
- Verificar l'existència de diverses formes d'estratificació antigues i encara persistents.
- Comprendre el concepte de classes socials i l'objectiu d'aquesta classificació
- Identificar formes de classificacions diferents

Contingut

- 3.1. Què és l'estratificació social?
- 3.2. Característiques de l'estratificació social
- 3.3. Estratificacions socials a través de la història
- 3.4. Autors i estratificació

TEMA 4. Classes socials i mobilitat social

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el capítol serà capaç de:

- Analitzar el concepte de mobilitat social i els motius que causen aquesta mobilitat
- Comprendre com la cultura afecta la mobilitat social.
- Identificar les variables que influeixen en la mobilitat social.

Contingut

- 4.1. El concepte de Classes socials
- 4.2. El naixement de les actuals classes socials
- 4.3. Exemple de classes socials
- 4.4. La classificació de la Unió Europea (ESEC)
- 4.5. Classes socials a Espanya
- 4.6. El concepte de Mobilitat social
- 4.7. Tipus de mobilitat social

BLOC 2: LA INVESTIGACIÓ EN CIÈNCIES SOCIALS

TEMA 5. LA INVESTIGACIÓ SOCIAL

Resultats d'aprenentatge

Quan acabi aquest curs, l'estudiant serà capaç de:

- Entendre les diverses metodologies de les ciències socials.
- Comprendre els conceptes de variable i problema o pregunta de recerca.
- Dissenyar una pregunta de recerca social i les variables d'anàlisi.
- Entendre la metodologia de recerca en sociologia.

Contingut

- 5.1. La investigació social
- 5.2. Tipologies de recerca social
- 5.3. Condicions que caracteritzen la investigació social
- 5.4. Tipus de variables

TEMA 6. EL PROCÉS DE LA INVESTIGACIÓ SOCIAL

Resultats d'aprenentatge

Quan acabi aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- Comprendre la importància dels passos de recerca social.
- Identificar els passos a seguir en una investigació social.
- Definir objectius de recerca i hipòtesis de treball.
- Ser capaç de plantejar una investigació social des de l'etapa inicial del procés de recerca social fins a la conclusió.

Contingut

- 6.1. El procés de la investigació social
- 6.2. Etapes del procés de recerca
- 6.3. Etapa 1. Seleccionar el problema a investigar
- 6.4. Etapa 2. Exploració
- 6.5. Etapa 3. Definició de la problemàtica
- 6.6. Etapa 4. Conceptualització i formulació de la hipòtesi
- 6.7. Etapa 5. Operativització de conceptes
- 6.8. Etapa 6. Treball de camp
- 6.9. Etapa 7. Anàlisi i interpretació de les dades
- 6.10. Etapa 8. Conclusions i recomanacions

TEMA 7. TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ SOCIAL

Resultats d'aprenentatge

Quan acabi el tema, l'estudiant serà capaç de:

- Saber seleccionar la tècnica adequada a cada investigació.
- Construir un instrument per a l'obtenció de dades, entre elles, el Qüestionari, l'Entrevista en Profunditat i el Focus Group i les bases de dades respectives.
- Analitzar una base de dades construïda a partir d'una tècnica d'obtenció de dades.

Contingut

- 7.1. Tècniques de recerca social
- 7.2. Tipus de recerca i tècniques de recerca
- 7.3. Criteris de selecció de les tècniques de recerca
- 7.4. Condicions essencials de les tècniques científiques

- 7.5. El qüestionari
- 7.6. Els grups de discussió o Focus Group
- 7.7. L'entrevista en profunditat
- 7.8. Altres tècniques de recerca social.

TEMA 8. L'INFORME D'INVESTIGACIÓ SOCIAL I NOVES TENDÈNCIES

Resultats d'aprenentatge

Quan acabi el tema, l'estudiant serà capaç de:

- Saber fer un informe sobre els resultats de la investigació social en funció del client o organització que li hagi demanat el projecte de recerca

Contingut

- 8.1. Com s'informa una investigació
- 8.2. Tipus d'informe de recerca
- 8.3. Estructura d'un informe de recerca social
- 8.4. Noves tendències en informes de recerca

BLOC 3: SOCIOLOGIA I CIÈNCIES EMPRESARIALS

TEMA 9. SOCIOLOGIA DEL CONSUM

Resultats d'aprenentatge

Quan acabi aquest curs, l'estudiant serà capaç de:

- Analitzar les diverses variables sociològiques que afecten el consum de les societats.
- Entendre el concepte de Societat de Consum.
- Opinar críticament sobre la visió de la societat com una societat de consum.

Contingut

- 9.1. Què és el consum?
- 9.2. Perspectiva sociològica del consum
- 9.3. Societat de Consum
- 9.4. Com afecta la societat del consum?

TEMA 10. SOCIOLOGIA DEL COMPORTAMENT DEL CONSUMIDOR

Resultats d'aprenentatge

- Analitzar els determinants del consumisme i els seus efectes.

Continguts

- 10.1. Comportament del consumidor
- 10.2. Necessitat des de la perspectiva Sociològica
- 10.3. Característiques de les necessitats
- 10.4. Grups de referència
- 10.5. La cultura
- 10.6. Els estrats socials

TEMA 11. SOCIOLOGIA DE L'ORGANITZACIÓ

Resultats d'aprenentatge

- Diferenciar el concepte d'organització des de la perspectiva sociològica.
- Analitzar la relació entre Sociologia i Recursos Humans a l'organització.
- Conèixer els elements que componen una organització des d'una perspectiva sociològica.
- Classificar les organitzacions des de la Sociologia.

Continguts

- 11.1. L'objectiu de la sociologia de les organitzacions i el perquè del seu estudi
- 11.2. La sociologia de les organitzacions: concepte
- 11.3. Delimitació de la matèria
- 11.4. Les organitzacions
- 11.5. L'organització com a sistema social
- 11.6. Tipus d'organitzacions

TEMA 12. SOCIOLOGIA DE LA COMUNICACIÓ

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el capítol i fer els exercicis, serà capaç de:

- Descriure l'evolució dels efectes de la comunicació de masses
- Descriure i reconèixer els efectes del quart poder.
- Analitzar críticament el rol de la comunicació a la societat actual.

Continguts

- 12.1. Evolució dels estudis sobre comunicació de masses.
- 12.2. Teories sobre comunicació.
- 12.3. El quart poder.

12.4. Visió crítica sobre la comunicació i els seus mitjans.

4. METODOLOGIA D'ENSENYAMENT I APRENTATGE

L'assignatura requereix esforços importants de comprensió. Això fa indispensable que l'estudiant inverteixi temps.

No es pot comprendre sense ser present físicament i mentalment a classe. L'assignatura es basa en exposicions, discussions participatives i exercicis a l'aula. Per aquestes raons, l'assistència és suggerida emfàticament i la participació té un pes en l'avaluació individual (per les vies plantejades en aquesta guia: veure AVALUACIÓ CONTINUADA). L'estudiant ha d'assistir a classe amb el vostre ordinador per accedir a informació durant exercicis tipus workshop o taller.

Amb les exposicions i pràctiques a classe s'aconseguirà un panorama general introductori a les ciències socials i específicament a la Sociologia, a l'objecte d'estudi, als principis i a les metodologies científiques.

Grup presencial:

Les sessions es basaran en classes expositives, acompanyades d'exemples i casos pràctics. Els alumnes aprendran a aplicar el coneixement adquirit i traslladar-lo a la pràctica mitjançant exercicis i treballs de caràcter individual i grupal.

Grup semipresencial:

Es basa en classes de repàs participatives per a consolidar la lectura de material didàctic i textos relacionats amb els continguts de la matèria prèviament publicats al campus virtual. Amb les pràctiques en classe i els treballs a casa s'espera reafirmar els conceptes i procediments que s'han presentat en la classe.

5. AVALUACIÓ

D'acord amb el Pla Bolonya, el model premia l'esforç constant i continuat dels estudiants. Un 40% de la nota s'obté de l'avaluació continuada de les activitats dirigides i el 60% restant percentatge de l'examen final presencial. L'examen final té dues convocatòries.

La nota final de l'assignatura (NF) es calcularà a partir de la següent fórmula:

- **NF = Nota Examen Final x 60% + Nota Avaluació Continuada x 40%**
- Nota mínima de l'examen final per calcular la NF serà de 40 punts sobre 100.
- L'assignatura queda aprovada amb una NF igual o superior a 50 punts sobre 100.

Activitats d'avaluació continuada:

Activitats d'avaluació continuada- modalitat Presencial

Tipo de activitat	Descripció	% Avaluació continua	
Entregas:			40 %
Treball	Treballar la pàgina CIS	7,50	
Treball	Treballar la pàgina EHD	7,50	
Treball	Treballar a la BBDD 1	7,50	
Treball	Treballar la BBDD 2	7,50	
Treball	Treballar la BBDD 3	7,50	
Treball	Tema 1 al 4	20	
Examen parcial 1	Tema 5 al 8	20	
Examen parcial 2	Tema 9 al 12	22,5	
Examen parcial 3	60 %		
Examen final:	Examen final	100%	

Activitats d'avaluació continuada- modalitat semi Presencial

Tipo de actividad	Descripción	% Evaluación continua	
Entregas:			40 %
Treball	Treballar la pàgina CIS	20	
Treball	Treballar la pàgina EHD	20	
Treball	Treballar la BBDD 1	20	
Treball	Realitzar un qüestionari	20	
Treball	Treballar la BBDD 2	20	
Examen final:			60 %
	Examen final	100%	

6. BIBLIOGRAFIA

GIDDENS, A. (2014) Sociologia. 7ª Ed. Madrid, Alianza Editorial. 1328 pàgines.

ARRIBAS, JOSÉ MARÍA, (2013), Sociologia del consumo e investigació de marcadés, UNED.

BAUDRILLARD, JEAN; (2009), La sociedad de consumo, Editorial siglo 21, Madrid.

CARDÚS, S. I ALTRES (2004) La mirada del sociòleg. Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya.

GEA IZQUIERDO, FRANCISCO JAVIER (2015) Aproximació a la sociologia. Editorial Createspace. ISBN: 1507843992.

GIDDENS, A. (2014) Sociología. 7ª Ed. Madrid, Alianza Editorial.

MACIONIS, J.J.; PLUMMER, K. (2012) Sociología. 4ª Ed. Madrid, Prentice Hall.